

Pavla VOVSOVÁ, „*Jen, kde pevné vůle není, jest nedostatek, prostředky jsou všekde.*“
Realizace chovného programu Roberta Hildprandta na velkostatku Blatná za první republiky.
Diplomová práce, České Budějovice 2012, 280 s.

Posudek oponenta diplomové práce

Diplomantka Bc. Pavla Vovsová se ve své diplomové práci zaměřila na hospodářské dějiny, které byly po roce 1989 v Česku, včetně dějin zemědělské, řemeslné a průmyslové výroby, okrajovou záležitostí a stále patří mezi neprávem zapomenutá témata, zejména pak ve srovnání se zahraničím. Přitom byly hospodářské a sociální dějiny v bývalém tzv. socialistickém Československu poměrně úspěšně využity a celá ekonomická problematika se těšila od vládnoucích komunistů značné podpoře. Důležitou roli zde vždy sehrával i ten fakt, že z pohledu mnoha historiků bylo možno v tomto oboru často a úspěšně publikovat.

Předložená diplomová práce se zaměřila na problematiku realizace chovného programu hovězího dobytka na velkostatku Blatná v jižních Čechách. Důležité bylo, že právě na Blatné byl v období první Československé republiky 1918-1938 zaveden nový chov, který byl do té doby v ČSR neobvyklý. Robert Hildprandt zavedl úspěšný chov černostrakatého nížinného skotu, který se ale poměrně rychle prosadil svým rozšířením a stal se velmi žádoucím a oblíbeným plemenem. Syn předposledního šlechtického majitele panství měl štěstí, protože plemenářství se v tomto období prosadilo a získalo náležitou podporu jak v oblasti legislativních úprav, tak i v oblasti moderního vysokoškolského vzdělávání.

Autorka text své diplomové práce rozdělila do pěti logicky a i tematicky zpracovaných kapitol. V první kapitole *Velkostatek Blatná a Hildprandtové z Ottenhausenu* (s. 26-32) se proto zaměřila především na novodobou historii velkostatku, včetně osudů jeho posledních šlechtických majitelů, kterým se po roce 1989/1992 podařilo zámek Blatná získat zpět. Druhá kapitola *Vývoj zemědělství v Československu* (s. 33-64) je přehledem hospodářského vývoje českých zemí v meziválečném období. Tato kapitola nám také přináší podstatný vstup do následující analýzy, které přináší celou řadu podnětných poznatků o složitosti problematiky a okolnostech zemědělského podnikání v době první republiky. Třetí kapitola *Základy chovu skotu* (s. 65-91) se věnuje chovu a šlechtění skotu v českých zemích. Čtvrtá kapitola *Výsledky chovného programu velkostatku Blatná* (s. 92-126), zde autorka ve svém historickém výzkumu důsledně vycházela z dochované a přitom velmi kvalitně vedené písemné dokumentace. Na druhé straně úspěšně použila dobovou odbornou literaturu, zachovanou korespondenci a stranou neoponechala ani propagační materiály. Autorka si zaslouží ocenění, a

to jak za zařazení zkoumané problematiky do kontextu hospodářských a zemědělských dějin první republiky, včetně vyhodnocení dostupné literatury, tak i za adekvátní využití odpovídající terminologie a podrobnou znalost zootechnických šlechtitelských postupů. Z textu také jasně vyplývá autorčino osobní zaujetí tématem, když prezentuje své rozsáhlé faktografické vědomosti a dovednosti. To samé plně platí i pro její pečlivou práci s historickými prameny, dokázala úspěšně vytěžit maximum z dosud nevyužitých archivních materiálů blatenského velkostatku a jeho šlechtitelských projektů, z velmi pečlivě vedené evidence chovu dobytka a ze statistiky hospodářských výsledků.

Pátá kapitola Přístup ke skotu na velkostatku Blatná (s. 127-136) se zabývá přístupem vedení a zaměstnanců velkostatku k chovaným zvířatům, pochycuje osobní angažovanost a zájem Roberta Hildprandta o ekonomické aspekty chovatelství, ale současně zachycuje vztah člověk-zvíře v době meziválečné. Tato autorčina analýza je přínosná i z metodologického hlediska, protože pro hospodářské dějiny použila atypický historicko-antropologický pohled.

Autorčin úspěšný pohled do hospodaření velkostatku a zámku Blatná v období první republiky přináší mnoho nových, dosud nepublikovaných poznatků. Ty pak mohou jistě poskytnout velmi cenný srovnávací podkladový materiál pro další výzkum dějin zemědělství.

Za velký přínos P. Vovsové považuji náležité využití, zpracování a citace archivních pramenů, včetně sekundární literatury (s. 147-154). Celá diplomová práce je v přílohové části (s. 155-280), která tvoří velmi přínosnou část potřebnou k pochopení vykonané práce, doplněna pečlivě vypracovanými přehledy v podobě výborně zpracovaných tabulek a opravdu precizně zpracovanou obrazovou přílohou a detailními barevnými grafy (i v textu práce jsou přímo v počtu 1-30). V pravopisu práce se jen občas vyskytují drobné chyby či spíše neopravené překlepy, totéž platí pro interpunkci a někdy se vyskytuje ne zcela přesná stylistická formulace, ale to nijak nesnižuje hodnotu předložené práce.

Mé dotazy na paní diplomantku jsou: *Jak na Vás zapůsobila kniha Jana Stockého Zemědělství v Československu. Vývoj, stav a hospodářsko-politické předpoklady jeho udržení a rozvoje, Praha 1935? Neudržel R. Hildprandt určité pravidelné kontakty s Rudolfem Beranem a s Republikánskou stranou zemědělského a maloroľnického lidu (agrární stranou)?*

Vzhledem ke všem výše uvedeným okolnostem s potěšením doporučuji diplomovou práci Bc. Pavly Vovsové k obhajobě a navrhuji ji hodnotit stupněm **v ý b o r n ě**.

V Českých Budějovicích dne 28.5.2012

PhDr. et PaedDr. Jiří Dvořák, Ph.D.